

Walter Zinzen Foto: rr

Wie vandaag als een terrorist wordt afgeschilderd kan morgen de Nobelprijs voor de Vrede in de wacht slepen. Kijk maar naar Mandela en Arafat, zegt Walter Zinzen. Zouden we de leiders van Hamas zo ook ooit met andere ogen bekijken?

Over het conflict in Gaza worden, ook in de media, heel wat zekerheden gedebiteerd. Israël heeft het recht zich te verdedigen, is er zo één van. Hamas is een terroristische organisatie die ontwapend en vernietigd moet worden, is een andere. Althans, dat vinden ze in Tel Aviv, Washington en Brussel. Maar de vraag of een bezet volk het recht heeft zich te verzetten en welke middelen het daartoe mag gebruiken hoor je heel wat minder vaak.

Zelf ben ik een overtuigd aanhanger van geweldloos verzet zoals Gandhi ons dat geleerd heeft. Maar de werkelijkheid is vaak weerbarstiger dan ons lief is. Dat ondervond ook Nelson Mandela, die in 1963 tot levenslang veroordeeld werd als terrorist. Dat hij dat was, daaraan twijfelde geen bewindspersoon in Johannesburg, Washington of Brussel. Hijzelf gaf het ook ruiterlijk toe. Toch was hij zijn verzet tegen de apartheid geweldloos begonnen. De toenmalige staat reageerde met terreur, maar zo werd het niet genoemd. Het regime had immers het recht zich te verdedigen. Daarop koos Mandela voor de ‘gewapende strijd’. Exact dertig jaar na zijn veroordeling kreeg hij de Nobelprijs voor de vrede. ‘Terrorisme’ blijkt dus een rekbaar begrip.

Arafat

Het valt trouwens op dat in het lijstje van Nobelprijswinnaars nog andere ‘terroristen’ terug te vinden zijn, vooral dan uit het Midden-Oosten. De oud-premier van Israël, Menachem Begin, bijvoorbeeld. In 1946 stond hij aan het hoofd van de zionistische militie Irgun. In de ogen van de Britten, die toen nog Palestina bezetten, was dat een terroristische organisatie. Begin gaf het bevel een bomaanslag te plegen tegen het King David-hotel in Jeruzalem. 91 mensen kwamen om, onder hen 17 joden. 32 jaar later kreeg hij de Nobelprijs voor de vrede omdat hij een historisch vredesakkoord had gesloten met Egypte.

Laten we ook Yasser Arafat niet vergeten, de leider van de PLO, de Palestijnse Bevrijdingsorganisatie. In de ogen van Tel Aviv, Washington en Brussel een onversneden terrorist, vanwege talrijke vliegtuigkapingen. En vooral omdat hij mede verantwoordelijk was voor de moord op Israëlische atleten in 1972 op de Olympische Spelen in München en opdrachtgever van aanslagen op burgerdoelwitten in Israël. Toch kreeg hij in 1994 de Nobelprijs voor de vrede omdat hij met Israël de akkoorden van Oslo had gesloten.

De vraag rijst: zal ooit ook een leider van Hamas de nobele vredesprijs ontvangen? Zeker is dat allerm minst, want *it takes two to tango*. Mandela kwam Frederik Willem de Klerk tegen, Begin Anwar Sadat, Arafat Yitzhak Rabin. De Nobelprijs was voor hen allemaal en allemaal hadden ze bloed aan hun handen.

Een Mandela bij Hamas of een nieuwe Rabin in Israël zijn evenwel in geen velden of wegen te bespeuren. Hoewel, was het niet Israël dat Hamas bij zijn oprichting in de jaren 70 ondersteunde om op die manier Arafat te verzwakken?

Bezitters

Hoe dan ook, nuance is geboden. Met Hamas valt wel degelijk te praten ondanks zijn antisemitische retoriek, zijn terroristische activiteiten en veelvuldige schendingen van zowel mensenrechten als het internationale recht, betoogt Willem Staes in *MO**. Hij citeert Khaled Meshaal, een Hamasleider die in ballingschap in Doha woont: ‘We vechten niet tegen de joden omdat het joden zijn. We vechten niet tegen andere rassen. We vechten tegen de bezitters. Ik ben klaar om samen te leven met de joden, met de christenen, met de Arabieren en de niet-Arabieren. Ik leef echter niet samen met bezitters.’

Zeiden onze eigen verzetsbewegingen tijdens beide Wereldoorlogen niet precies hetzelfde?

uit: DE STANDAARD, 18 augustus 2014